

ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN

ANTALET EXAMINA

Grundexamen inom säkerhetsbranschen (GE): 597 st.
Yrkesexamen inom säkerhetsbranschen (YE): 222 st.
Specialyrkesexamen inom säkerhetsbranschen (SYE): 219 st.
Yrkesexamen inom tullbranschen (YE): 33 st.

ANTAL EXAMENSDELAR

GE inom säkerhetsbranschen: 7128 st.
YE inom säkerhetsbranschen: 2316 st.
SYE inom säkerhetsbranschen: 948 st.
YE inom tullbranschen: 159 st.

GE INOM
SÄKERHETSBRANSCHEN
**Gemensamma
examensdelar (GED):**
2024: 1 884 st.
2025: 1 791 st.

**Lokala
examensdelar:**
492 st.

GE INOM SÄKERHETSBRANSCHEN

Examensbenämning: säkerhetsvakt 591 st.
Uppgift saknas 1–4 st.

YE INOM SÄKERHETSBRANSCHEN

Inget kompetensområde, ingen examensbenämning

SYE INOM SÄKERHETSBRANSCHEN

Inget kompetensområde, ingen examensbenämning

YE INOM TULLBRANSCHEN

Kompetensområdet för tulltjänster 21 st.
Kompetensområdet för tullövervakning 12 st.

ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN Reflektioner

Antal avlagda examina

- Antalet avlagda grundexamina och specialyrkesexamina inom säkerhetsbranschen har ökat.
- I yrkesexamen inom säkerhetsbranschen kan man se en minskning. Utbildningens omfattning är ganska god.
- I yrkesexamen inom tullbranschen har något färre examina avlagts än år 2024.

Antal avlagda examensdelar

- Antalet avlagda examensdelar inom grundexamen inom säkerhetsbranschen är färre än 2024.
- Antalet avlagda examensdelar inom specialyrkesexamen inom säkerhetsbranschen är klart högre än 2024.

Antal avlagda kompetensområden

- Inom säkerhetsbranschen finns inga kompetensområden.
- Inom yrkesexamen för tullbranschen finns det färre studerande inom kompetensområdet för tullövervakning än 2024. Tullen rekryterar personer för att avlägga yrkesexamen med läroavtal enligt resursbehovet. Därför varierar antalet prestationer inom kompetensområdena från år till år.

Övriga reflektioner

- I grundexamen inom säkerhetsbranschen har det funnits brist på sökande i huvudstadsregionen, vilket har återspeglats i examensprestationerna. Utbildningsplatsen har stor betydelse för intresset för säkerhetsbranschen i Uleåborgsregionen, där förändringar har påverkat avläggandet av examen.
- Nyhetsrapporteringen har både positiva och negativa effekter på intresset för säkerhetsbranschen. I huvudstadsregionen finns många examensanordnare, varav en del är så kallade kommersiella aktörer. De kan ha höga avgifter på yrkesexamens- och specialyrkesexamensnivå, vilket kan minska intresset för branschen.
- På grund av finansieringsförändringarna har utbildningsanordnarna också slutat erbjuda yrkesexamina och specialyrkesexamina.
- Intresset för specialyrkesexamina inom säkerhetsbranschen har ökat tydligt. Det finns också fler blivande nya företagare än tidigare som redan när de inleder utbildningen på allvar överväger att grunda ett företag inom säkerhetsbranschen. Tidigare har önskemålet i huvudsak varit att avancera i den egna organisationen.
- I stället för kompetensområden erbjuds olika stigar. Teknikstigen har tydliga kontaktytor med elbranschen och fastighetsskötseln. Personer med olika examina kan komma till samma arbetsuppgifter.
- Personer som huvudsakligen sköter tullärenden vid företag avlägger kompetensområdet för tulltjänster för yrkesexamen inom tullbranschen. Läroanstalten inleder årligen ett utbildningsprogram för 21 examensstuderande.

Arbetslivskommissionen för säkerhets- och tullbranschen, lägesbild 2025

ANORDNANDE AV EXAMINA

ANORDNARTILLSTÅND

GE inom säkerhetsbranschen: 29 st.
YE inom säkerhetsbranschen: 32 st.
SYE inom säkerhetsbranschen: 25 st.
YE inom tullbranschen: 2 st.

AKTIVA ANORDNARE

GE inom säkerhetsbranschen:
28 (+1) st.
YE inom säkerhetsbranschen:
28 (+3) st.
SYE inom säkerhetsbranschen:
20 (+7) st.
YE inom tullbranschen: 2 st.

ICKE-AKTIVA ANORDNARE (som har anordnartillstånd)

GE inom säkerhetsbranschen: 1 st.
YE inom säkerhetsbranschen: 4 st.
SYE inom säkerhetsbranschen: 5 st.
YE inom tullbranschen: 0 st.

ANORDNANDE AV EXAMINA Reflektioner

SPRÅKEN PÅ AVLAGDA EXAMINA

GE inom säkerhetsbranschen

Finska 588 st.
Svenska 6 st.

YE inom säkerhetsbranschen

Finska 213 st.

SYE inom säkerhetsbranschen

Finska 213 st.

YE inom tullbranschen

Finska 36 st.

Språklig och geografisk täckning samt fördelning av prestationer

- Examina inom säkerhetsbranschen genomförs ganska lite på svenska. Täcker det behovet?
- I grundexamen inom säkerhetsbranschen har den geografiska täckningen förbättrats.
- I grundexamen inom säkerhetsbranschen är antalet aktiva anordnare större än antalet anordnartillstånd.
- Problem med punkten anordnartillstånd/aktiva anordnare. Det är fråga om anskaffad utbildning, varav en stor del är förenlig med den utvidgade uppgiften att ordna läroavtalsutbildning.
- Inom säkerhetsbranschen är möjligheterna till sysselsättning generellt goda.

Arbetslivskommissionen för säkerhets- och tullbranschen, lägesbild 2025

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Fördelning av platserna för yrkesprov

GE INOM SÄKERHETSBRANSCHEN

Arbetsplats 41,2 %

Läroanstalt 38,3 %

Arbetsplats + läroanstalt 8,0 %

Uppgift saknas 12,4 %

YE INOM SÄKERHETSBRANSCHEN

Arbetsplats 32,1 %

Läroanstalt 50,5 %

Arbetsplats + läroanstalt 5,5 %

Uppgift saknas 11,7 %

SYE INOM SÄKERHETSBRANSCHEN

Arbetsplats 41,4 %

Läroanstalt 41,7 %

Arbetsplats + läroanstalt 10,3 %

Uppgift saknas 6,6 %

YE INOM TULLBRANSCHEN

Arbetsplats 100 %

Reflektioner över fördelningen av prestationsplatser

- Yrkesprov inom säkerhetsbranschen kunde genomföras i större utsträckning på arbetsplatser. Yrkesproven har visserligen i allt större utsträckning förlagts till arbetsplatser. I synnerhet yrkesexamen och specialyrkesexamen inom säkerhetsbranschen borde i större utsträckning genomföras eller kunna genomföras på arbetsplatser.
- När yrkesexamen eller specialyrkesexamen inom säkerhetsbranschen avläggs på eget initiativ kan det hända att bedömningen genomförs vid läroanstalten.
- När det gäller yrkesproven för grundexamen inom säkerhetsbranschen kan man se en liten ökning i bedömningarna från arbetslivet jämfört med året innan.
- Man kommer inte in på en del av arbetsplatserna om man inte har avlagt vissa examensdelar. Även åldersfrågor, simulerade yrkesprov i fråga om vissa examensdelar samt säkerhetsfrågor påverkar saken.
- I yrkes- och specialyrkesexamina inom säkerhetsbranschen har yrkesprov som görs på arbetsplatsen upplevts vara bra och till nytta för arbetsgivaren.
- I yrkesexamen inom tullbranschen är det möjligt att påvisa kunnandet i praktiska arbetsuppgifter. Tullen har flera verksamhetsställen. Om examinanderna inte kan påvisa all den kompetens som krävs i examensgrunderna på sitt eget verksamhetsställe har hen möjlighet att genomföra praktik och visa sin kompetens på ett annat verksamhetsställe.

Reflektioner kring yrkesprov som ordnas vid läroanstalter

- De yrkesprov som ordnas vid läroanstalten har dock sin plats till exempel i fråga om Behärskande av maktmedel i grundexamen inom säkerhetsbranschen, vilket är ett simulerat yrkesprov vid läroanstalten. Även om önskemålet är att få en representant för arbetslivet att bedöma detta på läroanstalten är det inte alltid möjligt.

Reflektioner kring utbildningsanordnarnas utvecklingsobjekt och goda praxis

- Man strävar efter att genomföra yrkesprov i arbetslivet. "Simulerade yrkesprov" kunde komplettera yrkesproven.
- Utbildningsanordnaren borde marknadsföra mer även utanför sin egen region till exempel i garnisoner, gymnasier, yrkesskolor och stora företag såsom varv.
- Samarbete med arbetslivet. De karriärvägar och sysselsättningsmöjligheter som arbetslivet erbjuder ska göras synligare. Omfattande studievägar och möjligheter för fortsatta studier.

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Bedömning av kunnande och förverkligande av tvåpartsbedömningen i yrkesinriktade examensdelar

GE INOM SÄKERHETSBRANSCHEN
Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 54,8 %
Uppgift saknas 0,9 %

YE INOM SÄKERHETSBRANSCHEN
Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 58,2 %
Uppgift saknas 1,0 %

SYE INOM SÄKERHETSBRANSCHEN
Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 75,5 %
Uppgift saknas 1,0 %

YE INOM TULLBRANSCHEN
Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 100 %
Uppgift saknas 0 %

VITSORD I BEDÖMNING AV KUNNANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

GE INOM SÄKERHETSBRANSCHEN
Medeltal 3,5
Yrkesinriktad examensdel 3,6
Gemensam examensdel 3,4
(nationellt medeltal 3,7)

Reflektion kring förverkligandet av tvåpartsbedömningen

- Inom säkerhetsbranschen följer tvåpartsbedömningen hur yrkesprov överhuvudtaget genomförs i arbetslivet.
- Den stora omsättningen av arbetsplatshandledare påverkar säkerhetsbranschen på kort sikt.
- I grundexamen inom säkerhetsbranschen har antalet Uppgift saknas minskat.
- I yrkesexamen inom säkerhetsbranschen finns det en viss betoning på väktarutbildning, vilket påverkar andelen "uppgift saknas".

Arbetslivskommissionen för säkerhets- och tullbranschen, lägesbild 2025

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Respons

Responsenkäter (svarsskala 1–5)	Reflektioner	
STUDERANDERESPONSENS AVSLUTANDE ENKÄT, YRKESPROV GE inom säkerhetsbranschen 4,2 YE inom säkerhetsbranschen 4,3 SYE inom säkerhetsbranschen 4,5 YE inom tullbranschen 4,7 (nationellt medeltal 4,5) RESPONS FRÅN ARBETSPLATSHANDLEDAREN GE inom säkerhetsbranschen 4,1 YE inom säkerhetsbranschen 4,3 SYE inom säkerhetsbranschen 4,0 YE inom tullbranschen 4,1 (nationellt medeltal 4,2) ARBETSPLATSRESPONS GE inom säkerhetsbranschen 4,2 YE inom säkerhetsbranschen 4,4 SYE inom säkerhetsbranschen 4,2 YE inom tullbranschen 4,3 (nationellt medeltal 4,2)	Studeranderespons • Responsen inom säkerhetsbranschen ligger nära det nationella medeltalet. Den respons som ges bör behandlas vid läroanstalterna, och vid behov bör utvecklingsåtgärder vidtas utifrån den. • Svarsprocenterna för grundexamen inom säkerhetsbranschen har varit låga. De kunde förbättras till exempel genom att man i framtiden aktiverar det elektroniska betyget och kopplar det till responsen samt genom att utveckla KOSKI-datalagret i fråga om responsenkäterna. • I yrkesexamen inom tullbranschen har responsmedeltalet förbättrats något jämfört med föregående år och ligger över det nationella medeltalet.	Respons från arbetsplatshandledaren • Responsen inom säkerhetsbranschen ligger nära eller över det nationella medeltalet. • I yrkesexamen inom tullbranschen har responsen förbättrats jämfört med föregående år, men når inte upp till det nationella medeltalet. Arbetsplatsrespons • Inom säkerhetsbranschen ligger responsen över det nationella medeltalet. • Responsen för yrkesexamen inom tullbranschen har förbättrats jämfört med föregående år och överstiger det nationella medeltalet.

EXAMENSGRUNDERNAS OCH EXAMENSSTRUKTURENS FUNKTION

Reflektioner kring hur examensgrunderna motsvarar arbetslivet, hur de fungerar och om examensstrukturen

GE inom säkerhetsbranschen

Storlekarna på examensdelarna i grundexamen inom säkerhetsbranschen skapar vissa utmaningar, och olika stigar har planerats för att hantera dem. Om examen inte genomförs enligt dessa stigar blir den antingen för liten eller för omfattande, vilket behöver kompenseras till exempel med en lokal examensdel eller på annat sätt.

YE inom säkerhetsbranschen

Måste uppdateras så den motsvarar behoven i arbetslivet.

SYE inom säkerhetsbranschen

En uppdatering är nu också på kommande, bland annat för alla studerande inom specialyrkesexamen inom säkerhetsbranschen, de valbara examensdelarna samt identifieringen och erkännandet av kunnande.

YE inom tullbranschen

Brister har observerats i examensgrunderna och examensstrukturens funktion på grund av förändringar i arbetsmiljön och arbetsuppgifterna. Vid Utbildningsstyrelsen pågår en reform av examensgrunderna i samarbete med intressentgrupperna. De nya examensgrunderna träder i kraft 1.8.2027.

Reflektioner

- Påverka utmaningarna genom att utveckla examensstrukturen.
- Man inväntar fortsatta åtgärder från den arbetsgrupp som utrett utbildningen, handledningen och tillsynen inom den privata säkerhetsbranschen.
- Kundenservicearbete och inriktning på teknik. Hur uppfattas dessa som arbete?
- Stigen inom säkerhetsteknik förutsätter fler tekniska delområden inom el samt informations- och kommunikationsteknik. En överföring till de tekniska områdena är motiverad med tanke på arbetsuppgifterna och arbetsgivarna.
- Uppmärksammade falls inverkan på intresset för att söka sig till utbildning inom säkerhetsbranschen.
- Att utnyttja kunnande från andra examina, till exempel inom säkerhetskontrollen på flygplatser, där samarbetet mellan turismbranschen och säkerhetsbranschen utgår från arbetslivets behov. I företagets receptionstjänster kombineras kunnande inom kundservice och mötestjänster (hotell- och turismbranschen) med säkerhetskunnande.
- Evenemangssäkerhet har upplevts fungera bra som en lokalt erbjuden examensdel i huvudstadsregionen och Tammerforsregionen, inom evenemangsproduktion och kundservice i servicebranschen, där sysselsättningsmöjligheterna är goda.
- Genom korsval kan man också bättre svara mot arbetsplatsernas behov.
- I huvudstadsregionen kan examensdelarna ge möjlighet till sysselsättning om språkkunskaperna räcker till för studierna. Personer som är lämpade för branschen och intresserade av den faller bort på grund av utmaningar med språkkunskaperna.

Arbetslivskommissionen för säkerhets- och tullbranschen, lägesbild 2025

KÄLLOR

Bakgrund

Arbetslivskommissionen har utarbetat en lägesbild av kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömning av kunnande i examina inom sitt område.

Till arbetskommissionernas uppgifter hör att årligen producera information om kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunnandet inom den egna branschen (Statsrådets förordning om yrkesutbildning 673/2017).

Källor som arbetslivskommissionen använder

Arbetslivskommissionen har haft tillgång till Utbildningsförvaltningens statistiktjänst www.vipunen.fi. De kvantitativa uppgifterna (anordnartillstånd, prestationsuppgifter, responsuppgifter m.m.) har hämtats i januari 2026. Uppdateringar som gjorts i Vipunen efter det har inte förts in i lägesbilden.

De examina som är i övergångsperioden ingår inte i de kvantitativa uppgifterna. I utbildningsanordnarnas anordnartillstånd bestäms utbildningsanordnarnas aktivitet utifrån om utbildningsanordnaren registrerat examens- eller examensdelsprestationer 2025.

I Vipunens rapportbeskrivning: På grund av datasekretess visas antalen 1–4 som gäller personer som värdet "1–4" och antal större än 4 avrundas till närmaste siffra delbar med 3. Medeltalen beräknas med skyddade tal.

De responsmedeltal som ingår i lägesbilden har hämtats i mars 2026.

Som källmaterial för reflektionerna i lägesbilden har man använt till exempel arbetslivskommissionens besöksrapporter, eventuella utlåtanden om utkast till examensgrunder samt eventuella begäranden om omprövning av bedömningen av kunnande som studerande har lämnat in. Dessutom har man kunnat komplettera reflektionerna med arbetslivskommissionens medlemmars egna observationer.

Arbetslivskommissionens lägesbilder

Arbetslivskommissionernas webbplats och tidigare års lägesuppgifter och lägesbilder finns på Utbildningsstyrelsens webbplats: <https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/yrkesutbildning/arbetslivskommissioner>

Mer information

Sekretariatet för arbetslivskommissionerna,
arbetslivskommissioner@oph.fi

Työelämätoimikunnat
Arbetslivskommissioner

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN